

Nro. 20.

A' FELS. CSASZARNAK ÉS A. KIRALYNAK
KEGYELMES ENGEDELMIBŐL.

Kudált Bétsből, Kedden Martzius 11. ik napján
1806. é. C. ten. dőben.

B é c s.

A' néhány napokkal ennekötte kemény hidegre változott idő tartósabb mint sem reménylhetünk volna. A' múlt héten esett bővéges hó a' következett északi szél által meg keményítettén úgy bé borította a' hegyeket és mezőket, hogy hanemha a' meleg napfény azt meg süti, vagy a' déli szél meg fuvallya, avagy a' meleg eső széllyel nem mossa, nem egy hamar öltöznek azok fekete szint magokra, A' hideg nedves időnek kemény hidegre lett változásával, az élteő levegőben is változás történt, az eddig uralkodott nyavalyáknak mérge meg tompúlt, és most már a' mortalitás sints olly nagy mértékben, mint volt

ennekelötte, a' holtaknak száma-k napenként ki-fel-bedi-k, úgy hogy molt már 43, vagy 45 emberen felül több ritkán költözik egy nap a' más világra.

Az ide való közönséges ispotályban, 1804 elztendőnek December hólnapjában a' férfi rend-ből 417, az asszonyi rendből 473 betegek maradtak — a' szülő szobákban 107 terhes's gyermek ágyat fekvő személyek és 21 gyermek találtattak; a' bolondok tornyába 170 férfi és 144 asszony. — A' múlt 1805-ik elztendőben 7331 férfi, 6847 asszony betegek — a' szülő szobákba 2112 terhes személyek — a' bolondok tornyába 117 férfi és 94 asszony személyek vétetődtek fel. — A' közönséges ispotályból 6176 férfiak, és 5748 asszonyok; a' szülő szobákból 2084 szülő asszonyok; a' bolondok tornyából 104 férfiak, 70 asszonyok bocsátattak ki. — A' szülő házban 1007 férfi, 's 1017 leány gyermekek jöttek e' világra, és 2023 gyermekek bocsátattak onnan ki. — A' beteg szobákba 1050 férfi, 's 1048 asszony; a' szülő házban 9 gyermek szülő személy; a' bolondok tornyába 42 férfi 's 32 asszony személyek holtak meg. — A' múlt 1805-ik elztendő December hólnapjának végén a' beteg szobákban 522 férfi, 's 524 asszony személyek; a' szülő házban 126 szülő személy 22 gyermekkel; a' bolondok tornyában 141 férfiak és 136 asszonyok maradtak.

A' Kerületekbéli betegek eránt tett intézetek szerént, mellyeknél fogva tudniillik a' szegény 's ügye fogyott betegek tulajdon szállásaikon a' Kerületebéli Orvos Doctorok, Seb orvosok által ingyen gyógyítatnak, 's ingyen vesznek orvosságot is, és a' bábák is ingyen szolgálnek a' szegény sorsú szülő

személyeknek, 23427 betegek gyógyítottak. Ezek közül 16382 ferró- 4021 hosszas, vagy chronicus, 's 3024 külső nyavalyákban voltak. Ezek között 21594 fel gyógyult; 541 gyógyíthatatlan állapotban maradt, 366 az ispotályokba vitetett, 's 437 pedig meg holt.

A' Könyörülő Barátokhoz 2689 beteg vitetett gyógyítás végett, a' kik közül 2254 en egészen mentek ki az ispotályból, 311 holt meg, és 124 maradt a' további gyógyítás végett.

Az Ersébet renden lévő Apácza Klástromba 495 beteg asszony személy vétetett fel; ezek között 378 gyógyult meg, 75 holt meg, és 52 maradt a' további gyógyítás végett.

A' St. Marx nevezetű polgár ispotályban lévő beteg szobákban 623 beteg személyek voltak, a' kik között 559-en meg gyógyultak, 44-en meg holtak, és 20-an a' további gyógyítás végett ott maradtak.

Az Árcellások ispotályában 1842 betegek gyógyítottak, kik közül 1680 meg gyógyult, 72 meg holt, 's 90 maradt a' tovább való gyógyítás végett. —

A' Zsidók Ispotályában 97 beteg ember gyógyított, kik közül 86 meg gyógyult, 8 meg holt, 's 3 maradt a' további gyógyítás végett.

Prágában, a' múlt Februar. 25-ik napján, egy *Franzel Jósef* nevezetű 104 esztendő s katoná halálozott meg, a' ki az Auszriai Armadiánál leg vénebb ember volt, 's néhány esztendőktől fogva a' Pragai fortificatió sántza mellett káplarságot viselt.

— Született Cseh Országban Bechineri Kerületjében *Krumau* városában 1702-ik esztendőben, katonáskodni kezdett 1723-ik esztendőben az akkor

Wallis most pedig *Kollowrath* nevezetet viselő gyalog regimentnél, mellynél 47 ezteendőket töltött el, a' Prágai Fortificatiónál pedig 36. ot. — Már régen meg nyerte az arany medalliat, avagy érdem pénzt, 's avval együtt a' dupla zsoldot. — Egész életében egeszleges vólt, és tsak két ezteendővel ez előtt kezdett testében valamely erőlénséget érezni — 72 ezteendős korában házassodott meg másodszor, mindenkor együgyü és mértékletes életet élt.

Frantzia Ország.

A' Burboniai Házból származott utolsóbb Fr. Királyoknak igen kedves rezidentiájok avagy lakó helyek vólt *Versalia*, Párishoz négy mértföldre fekvő közép szerű de igen szép város. Az ott lévő Királyi várat *XIV. Lajos* Király építette 1661-ik ezteendőben igen nagy költséggel, és nem is vólt ennél szebb Királyi palota e' világon. Az abban találattott ritkaságoknak nézésekre minden ezteendőben sok külföldi úri sz: mélyek utaztak, 's erre nézve maga a' város is nagyon megépült, 's a' lakosok száma igen meg szaporodott. Néhai *XVI. Lajos* Királynak és familiájának halála után ez a' szép Kir. palota üressen maradván, a' lakosok dolga is alább szállott, számok meg kevesedett, és sok mester ember meg szegényedvén onnan másuva költözött. A' múlt Februariusban deputatiót küldvén *I. Napoleon* Császárhoz a' *Versaliai* lakosok azon esedeztének, hogy fordítsa kegyelmes szemeit az ő el hagyott ügyökre, és helybeztesse vissza azon városnak régi fényességét. A' Császár következőképen válaszolt nekik, hogy azon királyi várnak meg épitetése nagy summa pénzt kíván, de hogy nagy örömmel

ohajtya azon szempillantatot, mellyben e' világ leg szebb palotájában néhánykor múlatni szerentséje lehet, és alkalmatosságot szolgáltatathat az ő sorsoknak meg jobbítására.

A' Fr. Cs. udvarnál követséget viselő Prussziai Kir. minifter Marquis *Lucchesini*, Januarius vége fele Párisból Berlinbe olly véggel utazott, hogy néhány fontos tárgyakról személyesen beszélhessen a' Királlyal; hanem a' Párisba küldetett Prussziai rendkívül való követ Gróf *Haugwitz* még most is ott vagon. — Februarius 15-ik napján a' Csász. lakó palotában, az úgy nevezett *Tu-lerien* kastélyba három óráig sétált a' Császárral fel'salá. — A' Piemonti volt herczegségnek *Vercelli* városában négy szekeret áreftáltak le az oda való harminzados szolgák, mellyeken Lajos aranyban 214000 liver volt igen mesterségesen el rejtve. Ezek a' szekerek Tu in és L voronó kört hol ide hol amoda mentek azon Frantzia Ország-ból másuva küldetett summa pénzrel.

A' Fr. *Monitörnek* 14-ik Februariusi darabja azt beszéli, hogy a' Párisba ment Bavarai Kir. örökös herczeg oda lett érkezése után következett napon magános audientiára ment a' Fr. Császárhoz és Császárnéhoz, épen azon időben, midőn a' Császári familia a' Csász. palotának nagy szálajában tartattatott concertre, az az, muzikás gyűlésre meg jelentenek volna. Az ott jelenvölt Csász. herczegeknek és herczeg asszonyoknak magok Eő Csász. Felségek mutatták bé a' nevezett Bavarai örökös herczeget, a' ki Febr. 12-ikén valamint a' Csász. herczegeket és herczeg asszonyokat, úgy az Ország fő Cancellariusát is meg látogatta, és a' következett napon azok is meg látogatták őtet.

A' Francia Császároknak és Császári Familiának, az Ország fő Tisztviselőinek és az érdemes embereknek jövedőbeli temetségekre, a' Sz. Napoleon innépére, és I. Napoleon Császár meg koronázatásának emlékeztető innépére nézve, a' múlt Febr. 21-ik napján négy. Csász. Rendelést adott ki a' Császár.

Az 1 ső végzése a' Francia Császároknak és Csász. Familiának temető helyeket és temetségeket tárgyazza. Az erránt ki adott végzés következő tizkelyskeit foglal magában:

I. A' Fr. Császároknak temetségekre a' Sz. Dénisi templom szenteltetik. II. Az ezen templomban folytatandó ifjeni szolgálatnak gyakorlására egy tiz Canonikusból álló Káptalan fog felállítani. — III. Ezen Káptalanbeli Nemélyek azok közzül a' Püspökök közzül fognák ki választani, a' kik 60 esztendőn felül velők, és a' kik Püspöki hivataljoknak tovább való folytatására nem elégségesek; ezen magános életjében is azon tiszteletek, jussok és jövedelmek leszen, a' mi püspök korokban volt. — Ennek a' Káptalannak feje a' Fr. Országi Nagy Elemosinarius fog lenni. — IV. A' Sz. Dénisi Templomban 4 kápolna állítatik fel, mellyeknek hármában az első, második és harmadik uralkodó házából volt Királyoknak koporsók leszenek le tétetve, a' 4 ik pedig a' Francia Császároknak temetségekre szenteltetik. — V. Mindenik Kir. Familia kápolnájában egy egy márvány tábla leszen le tétetve, a' mellyekre azoknak a' Királyoknak neveik metizettetnek fel, a' kik a' Sz. Dénisi templomban fekülznek. — VI. A' mi nagy Elemosinariusunk azon rendeléseket, mellyek azon templomban való szolgálatnak elintézésére

hükrégesek lecadenek, a' mi jóvá hagyásunk végett, előnkbe fogja terjeszteni.

A' 2-ik Csász.végzés következő tikkelyekből áll: 1. A' Sz. Genevieva templomában az azt fundálónak széllyához képest, ismét isteni szolgálat fog tartattatni, 's abban a' Páris városa Pátronája a' Sz. Genevieva tiszteltetni. — 2. Az első nemzeti Képviselek gyűlésének meg határozásához képest a' leg főbb méltóságú Tisztviselőknek, az Ország és Korona nagy Tisztjeinek, a' Megtartó Tanács tagjainak, az Érdem legioban lévő fő Tiszteknek, és a' mi különös végzésünkhöz képest, azoknak az érdemes polgároknak leszen temető helyek, a' kik vagy vitézi pályafutásoknak idejében, vagy a' tudományoknak folytatásában szembentünöképen szolgáltak a' hazának. — 3. A' Frantzia ritkaságoknak Muzeumában le-tetett koporsók ebben a' templomba vitettefienek által, és választattassanak a' századok szerént különkülön. — 4. A' B. Szűz Temploménál lévő Káptalan négy tagokkal öregbitettefien, a' kik a' Sz. Genevieva Templomában szolgálni kötelesek lesznek. Ennek a' templomnak gondviselése egy fő papra bizattatik, a' ki a' Caonicusok között fog ki választattatni. Ebben a' templomban Januarius 3-ikán, a' Sz. Genevieva innepén, Augustus 15 ikén a' Sz. Napoleon innep napján, és a' Fr. Concordatának emlékezetes napján, December első vasárnapján, a' mellyen tudniillik az Austerlitz-i tsata történt, nagy mise fog mondattatni, és az itt fel jegyzett napokon, ennél egyéb vallásbéli gyakorlás nem fog azon templomban tartattatni.

s. a. t. —

(A' többi következik.)

Batava Respublika.

Noha Hollandiában a' fogadásban való tel-
hetetlenség nints olly mértékben, nem is lehet
a' pénznek szük volta miatt, mint Angliában:
mindazáltal találkoztak néhányan itt is olyanok,
a' kik 50 aranyért 100 aranyban fogadtak egy-
mással, hogy az Angliai külső dolgokra ügyelő új
minister, még Februarius hónapban meg fogja Fr.
Országot a' békeféggel kínálni.

Azt a' nem régiben Angliában támadt hírt,
hogy a' *Jó Reménység fokát* (Promontorium Bo-
nae Spei) a' szövetséges Belgáknak leg nevezetesebb
és leg kasznosabb Afrikai Coloniáját a' Brittusok
el foglalták volna, az Amsterdami közönséges és
magános levelek világosan meg táfollják. —
Ezen Respublika jövedelmét költségeivel öltve
vetvén, igen nagy fogyatkozás tapasztaltatik annak
financiájában. — Ezen folyó 1806 esztendőben
való jövedelme az új taksát is ahoz számlálván,
56 millió forintra megyen, költsége pedig 76 mil-
lióra, következésképen költségejövedelmét 20 mil-
lióval haladja felül. — Honnan és miképen fogja
a' Kormányzék ezt a' nagy fogyatkozást ki pótol-
ni, által nem látják. —

A' Fr. nagy Armadiával együtt Német Or-
szágban volt, és *Dümonceau* vezérlésére bizott
Hollandiai katonaság ezen egész télen a' Rénus
jobb partján marad, és a' Marsal *Augerau* corpu-
sához fog kaptsoltni.

Ebben a' Respublikában is nagy örömet ger-
jesztett az Angliai Ministeriumban történt változás,
és ez is nagy reménységgel tapláttatik az eránt,
hogy a' Francziák és Anglusok közt való békes-
ség is nem sokára meg fog készülni, sőt ha né-

hány Amsterdami magános tudósításoknak hitelt adni lehet, Londonból egy parlamentiir, az az posta hajó küldetett egy Frantzia kikötőhelybe azoknak számokra, a' kik a' békefészes alkudozásokra küldetni fognak, szabad passus leveleket kérni.

Nagy Britannia.

A' Kir. új Ministerium tagjai már mindayáján hozzá-kezdettek hivataljoknak folytatásához, minekutánna Februarius 5 ik és 6 ik napjain kéztszókolásra a' Király eléibe botsátatták, és a' szokott esküvést a' titkos Tanáts jelenlétében letették volna. — A' ministerek bé mutatásoknak alkalmatosságával a' Kir. Palotának tornáczai mindenkor számos emberrel voltak bé töltve. *Fox* minister eránt leg több figyelmetességgel viseltett a' néző sokaság, és a' midőn a' Kir. Palotába bé lépett volna, örvendező kiáltásra fakadt ki a' nép. — A' ministeriumnak volt tagjai most már az oppositiohoz, az az, az antiministerialis részhez tsatolták magokat a' Parlamentumban. Az új Ministeriumba fel vétetett személyeket következő módon classificalta a' Londoni Publicum. A' *Grenville* részén lévők magából *Grenville*ből és Lord *Spencer*ből állanak. — A' *Fox* részére következők állottak: *Erskine*, *Grey*, Lord *Henry-Petty*, *Windham* és Lord *Fitzwilliam*. — Az *Addington* vagy 'Lord *Sidmouth* részén lévökhöz maga *Addington* és Lord *Ellenborough* számláltatnak — a' Walésiai herceg mellé Lord *Moira* hájlott. — Meg válik, így szól az *Evening Post* nevezetü közönséges újság leveleknek egyik darabja, ha leszen e' az új ministerium eránt a' Fr. Császár annyi bizodalommal,

hogy annak eleibe békefféges proiectumot tegyen, vagy annak békefféges proiectumát el fogadja é, avagy nem?

Egy Ryan nevezetű Dublini lakos, a' kinél az Irlandiai Catholicusok gyűléseit tartani szokták, Fox Urnak miniferségre lett emeltetéséről tudósítván, nékie levelet irt, mellyben elsőben is új tiztségének viseléséhez sok szerentsét kívánt, annakutánna arra a' nagy hajlandóságra emlíkeztette őtet, mellyel az Irlandiai Katolikusok Fox ur eránt mindenkor viseltettek, végezetre azon reménységet is ki nyilatkoztatta, mellyel őktáplaltatnak a' felől, hogy az új Ministerium az Irlandiai Katolikusoknak sorsokat meg jobbitani igyekezni fog — Fox Minister közönséggellen úgy felelt nési, hogy ő az Irlandiai Katolikusokról el nem fog felejtkezni, és hogy ezen levelet több polgár társaival is közölhesse, arra Ryan úrnak szabadságot adott.

A' melly reménység a' Londoni Publicumot, sőt egész Anglia Országot Fox minifersége eránt táplalta, bé is tellyesedett neminémüképen. Tudniillik ez a' minister az őtet illető hatalommal élni akarván, leg elsőben is olly jelentést küldött az Európai külső udvaroknál, lévő Anglus követekhez, hogy ő a' békeffégek Európában leendő helyre állitatasát nem tsak szive tellyeségéből obajtya, hanem eszközteni is igyekezik.

Az Anglia Orzági törvények szerént, a' Parlamentumnak azokat a' tagjait, a' kik Miniferségre emeltetődnek, nemzeti képviselőkké választani nem szabad. Fox úr, a' mint tudva van előttünk, okkorig Westmünsternek (London városa egyik külső városának) képviselője volt a' Parla-

tumban. — Most tehát ennek a' nagy embernek minifterségre lett választatása után, azon város Előjárói özve gyűléso magoknak új képviselőt akartak választani. Mi lön a' dologból, a' voksoknak többségéhez képest most is Fox urat választották azon hivatalnak folytatására. Ezen választás alkalmatosságával illy fontos beszédet mondott Fox Minister :

„Itt sem helye sem ideje nintsen az Ország dolgainak gondolóra való vételére, és meg vizsgálásra. Hogy ennek állapotja igen súlyos és kétséges kimenetelű ne legyen, senki sem tagadhatya. — Ezen környűllállások közt, több nagy érdemű férfiakkal együtt azért vállaltam illy fontos hivatalt magamra, hogy minden tehetségemet a' hazát fenyegető veszedelemnek el háritására fordítsam, fel is vállaltuk e' munkát, de csak ugyan el nem titkolhattunk, hogy mi attól félünk, hogy azt bé nem tellye itthe'jük. — Akárhová fordítsuk szemünket, sohol sem találunk olly tárgyat, mely kivanságunknak hízskedne, avagy igyekezetünket lelkesíthetné, — Honnyunkban szükségét és felatto nyomó terheket szemlélünk, külföldi erányosságunkban, a' melynek folytatása én reám bízott, az el múltakra nézve semmi vizsgálást, a' jövedökre nézve semmi reménységet nem találunk. Elég legyen nekem azt mondani, hogy én akármelly állapotba legyek helyezettette, akár minifter, akár minden hivatal nélkül való, bennem a' szabadság mindenkor barátját, a' meg vesztegetés ellenségét, a' nemzet védelmezőjét találja s. a. t.

Annak a' hírnek, hogy a' Fels. Prussziai Király a' Hanzóverai Vél. Fejedelemséget el foglal-

ta, az Eő N. Britanniai Felsége trimerét minden törvényházakról és körösleges épületekről leszedte, az Eő Kir. Felségével és Miniszterével való levelezést meg tilalmazta, a' lett a' következése, hogy minden Angliai kikötő helyekben tartózkodott Prusszus hajók le árestáltattak, és hogy a' Balticum tengerbe egy kis hajó sereg fog küldeteni, hogy az abban lévő Prussziai kikötő helyekkel ellenségesképen bánnyon.

Török Birodalom.

Konstantinápolyból, Februarius 7-ik napján. A' Nagy Vezér és a' *Defterdar*, az az, a' Császári Financziára ügyelő Török miniszter öszvetett vállakkal azon munkálodnak, hogy a' Fényes Porta jövedelmét, a' lakosoknak bátorságát és javát tehetségekhez képest öregbithessék, erkölcsi tulajdonságaikat a' gonoszoknak meg büntetessék, 's a' jóknak meg jutalmaztatások által nagyobb tökéletességre vihessék.

Ezen fő tisztviselők eszközölték a' Fényes Portánál azt is, hogy azok az uzsorások, a' kik az életnek és eleséseknek felszedése által drágaságotsinálni igyekeztenek, szoros rámaravonattatván az életnek és élet arrát alább botsátáni kényszerítettek, és azok ellen, a' kik a' fontal és mértékkal sok tsalardtságot vittenek végbe, kemény büntetés állitatott fel, melynek az a' jó következése lön, hogy most már igen kevesen tapasztalhatnak olyanok, a' kik e' részben a' tett rendeléseket meg törnék. A' kik azokat meg törik, minden személyválasztás nélkül keményen meg büntetnek.

Az új *Defterdar* egy új financiai planumot

kéltett, melly szerént a' Fényes Porta jövedelmei, a' jó gazdálkodás által nagyon öregbitetni, a' jobbágyok pedig a' külömbkülömbféle nyomorgattatások alól egészen fel szabadítani fognak. Ebben a' planumban azt javasolja a' többi közt az új *Defterdar*, hogy a' harminzadoknál történni szokott tsalardtságoknak el tavoztatására, szükség lefzen az azon hivatalnál lévő személyeknek fizetések meg szaporítani.

A' Reis Effendi, avagy a' külső dolgokra ügyelő Török Minifler minden Fényes Portánál lévő külföldi Miniflereknél olly jelentést tette, hogy a' Török Országi szabad és semmi határok közé nem szorított kereskedésnek gyakorlására ennekelotte adadni szokott szabad levelek ennekutánna nem adattatnak minden külföldi Kereskedőknek különkülön, hanem tsak a' Követeknek és Konzuloőknek. — Néhány külföldi minifterek ellenzvéen ezen újítást az ellen proteffáló levelet adtak bé a' Reis Effendinek, melyre ez akként felelt, hogy a' bé tsúszott fok vissza élések birták a' Fényes Portát ezen rendtételekre, mellytől el nem is fog többé állani. — Az illetén rendelések azt mutatták, hogy a' Török Császári minifleriumban is sok okos és messze látó személyek találtnak.

Tudományokat tárgyazó Tudósítás.
Az Argóhajósok, Poéma, az a1, Jazon vitéznek, és útítársainak az arány Gyapjuért tett hajókázásokról, és viselt dolgaikról négy könyvekben készült versezét, mellyet egyenellen a' Görög Rhodusbéli Apollonius szerént Magyar.

ra fordított Nemes *Zachenter Antal* Ur, a' Csásf. Kir. Prágai hadi Tanácsnád Censurasságát viselő igen érdemes Magyar Hazánkfia, kinek nemzeti nyelvéhez vonzó szeretete mind ezen szép versezetekből, mind egyéb Magyar Irodaturát illető tudós munkáiból nyitván ki találta. — *Homerson* kívül *Apollonius*t tartotta *Virgilius* maga előtt, midőn az *Aeneis*t írta, mint ezt sok száz versei mutatják, mellyek *Apollonius*ból vannak által véve. Az illy paradieli verseket a' Fordító Ur maga fordításának utánna rakta.

Miséni értelemmel legvesz kellemetvs nemzeti nyelvünk eránt ezen mi igen érdemes hazánkfia, azon Francia levelében, mellyet Nagy méltóságú Gróf *Széchenyi Ferentz* Ur Es Excellentiájának Nemes Magyar Hazánk nagy Osalopának, és a' Magy. Nyelv 's Litteratura hathatos Pártfogójának azon alkalmazatossággal küldött vala, midőn Es Excellentiája a' Pesti Magyar Bibliotéka Supplementumát nézve meg küldötte volna, nyilván valóvá tette:

„*Kegyelmes Uram!* Azon nagy kegyelmege, és különös gratiája, mellyet Excellentiád a' Magy. Bibliotéka Supplementumának nékem két nyomtatványban Orvos Doctor *Meyer* úr által lett megküldésében erántam mutatni méltóztatott, szívemig hatott. Én azokat egész háladatossággal vettem, kérvén Excellentiádat alázatosan, hogy az éle legalázatosabb háladatosságomat kegyelmeesen vegni, és arról bizonyos lenni méltóztatson, hogy én ezen bates könyveket, mint erántam mutatott kegyelmességének örökös zálogait úgy fogom nézni. Ezen munkának elsőbb hátra a' kötetjeit, mellyeket

Gróf Sternberg Eö Nagyságának adni méltoztatot, már nekem is volt szerentsém olvasni, és azokat a darabokat, mellyek leg fontosabbak láttattak előttem lenni, ki is jegyzettem. Excellentiádnak aza' fáradhatatlan szorgalmatollága, mellyel ezen hozzá hasonlíthatatlan kintset gyűjtögette, és a' Háza számára oly nagy hasznú Institutumot állított fel, maga felséges gondolkozásához egészen hasonló, az egész világ tsudálhattya, kiváltképen a' Magyar Litteraturának pallerozásában foglaltoskodók, melly néhány elzindöktől fogva tsudálkozásra méltó lépéseket tett, és azoknak az alacsony lelkü 's irigy embereknek gonosz feltételeke', a' kik azt egészen le nyomai igyekeztek, semmivé tette. És ugyan mit nem reménylhetünk jövendőben annak (t. i. a' Magy Litteraturának) előmeneteléről, oly hatalmas Protector avagy védelmező vévén azt paisa alá, a' ki minden lehetséges eszközoeket arra fordít, hogy annak régi fényességét vissza szerezhesse."

„Az a' kegyelmes jó tettzés, mellyel néhány tragoediáknak, az az, szomorú játékoknak általam lett által fordítatokat Excellentiád venni méltoztatott, újabb buzgóságot öntött belém ezen gyönyörüséges nyelvnek mivelésére, és azon kevés szempillantatoknak arra való szentelésekre, mellyek fontosabb foglalatollágaimtól maradoak. Ezen indító okból bátorkodtam, a' ma nagy hírü nevü *Rhodiusi Appollonius* Argonautikájának negy könyveit, és mintegy 6000 verseket Magyar verszetekre által fordítani, és avval hízelkedem magamnak, hogy én ennek a' Poémának avagy verszetnek belső erejét és szépségét minden képzel-

hető pontossággal jól ki fejeztem, mely *Virgilius Æneisét* és *Homérus Odysseáját* ki vévén, minden birtokunkban lévő versezetek közt leg tökéletesebnek tartatik. Ennek néhány darabjait néhai Gróf Teleky Ur előtt, a' ki Német Ország útjának el végzése után, itt Prágán által ment, el olvasván, egéizlen meg vólt elégedve, egyfzersmind az eránt való kívánságomat is ki jelentettem, hogy azokat világ eleibe ki adni is akarnám, de hogy azoknak ki nyomtatását távol létemben, és tulajdom magam reá való vigyázatom nélkül Magyar nyomtatóra bizni teliyességgel nem bátorkodok, a' tapasztalás bizonyítván, mely kevés figyelmes-séggel szoktak ők az illy munkák eránt lenni, szük-ségesnek ittem kedvezőbb alkalmatosságra várni. Ahozképest tartozó kötelességemnek tartom az eránt való kívánságomat Excellentiádnak mint az illy munkák leg igasságosabb betsüllőjének ki jelenteni. — Mind ezek után Excellentiád további kegyelmességébe ajánlom magamat, és minden há-tár nélkül való tisztelettel maradok s. a. t.

Kótyavetye Tudósítás.

Ezen folyó esztendő Majus hólnapnak 21-ik napján, Bars Vármegyében, nevezetessen Léva városában fekvő, és a' Religionarius Fundus-hoz tartozandó Sz. Ferencz szerzete hajdankláštroma, Templom épülettel együtt, ugyan azon helyen kótyavetyére bortsáttatik, és a' leg többet igrőnek el adatik. — Azok tehát, a' kik azon Kláštrom's Templom épületet meg venni szándékoznak, a' betsü árrának előre való által látása végett a' Selyei Kir. Præ-ecturatus Cancellariájában vóltaképepe tudakozódhatnak,

D. D. S.